

Az Európai Zöld Megállapodás finanszírozása

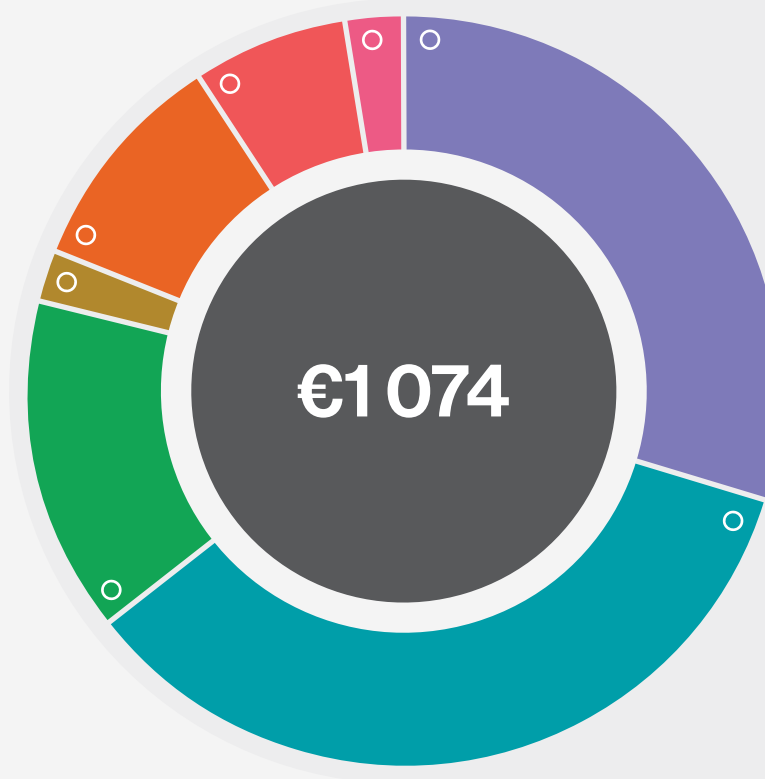
Hogyan állítsuk az EU éghajlatvédelmi alapjait a közjó szolgálatába? – Útmutató

Az EU új költségvetése

Az Európai Uniónak saját hosszú távú költségvetése van, mely évente mintegy **180 milliárd euró**ra rúg.

Ezt a költségvetést, melyet **Többéves Pénzügyi Keretnek** (angol rövidítéssel **MFF**) nevezünk, hétévente készítik el tárgyalások mentén. A jelenlegi költségvetés 2020 végéig terjed. A 2021-2027 időszakra szóló, több mint 1 billió eurós keretről szóló egyeztetések már megkezdődtek.

Noha ez rengeteg pénznek tűnhet, az **MFF 500 millió európai polgárt és 27 országot támogat nyolc különböző célterületen keresztül, amelyek a gazdasági fejlődéstől a mezőgazdasági politikán át a biztonság és védelem témaköréig terjednek.**

Minden tagállam a bruttó nemzeti jövedelme (GNI) arányában járul hozzá az EU költségvetéséhez. Ez az arány heves vita tárgya: egyes országok nem szándékoznak a GNI 1%-ánál többet adni, míg mások ennél jóval magasabb kollektív hozzájárulást követelnek. A kohéziós politika keretéről, amely számos közép-, dél- és kelet-európai országban nagy jelentőséggel bír, különösen éles viták folynak. A COVID-19 válság és az ahhoz köthető, az európai gazdaság fellendítését célzó intézkedések tovább árnyalják majd ezeket a vitákat.

AZ ÚJ, 2021-2027-RE VONATKOZÓ TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET

milliárd euró, 2018-as árakon

TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK ÉS KÖRNYEZET - €356,4

KOHÉZIÓ ÉS ÉRTÉKEK - €377,8

KÖZÖS PIAC, INNOVÁCIÓ ÉS DIGITALIZÁCIÓ - €132,8

BIZTONSÁG ÉS VÉDELEM - €13,2

SZOMSZÉDSÁGPOLITIKA ÉS A VILÁG - €98,4

EURÓPAI KÖZIGAZGATÁS - €73,1

MIGRÁCIÓ ÉS HATÁRELLENŐRZÉS - €22,7

Az ezen útmutatóban szereplő valamennyi adat az Európai Tanács 2020. július 21-i következtetései alapján, 2018-as árakon van megadva. 2020 szeptemberében ezek a legfrissebb elérhető adatok.

Az EU-s költségvetés és az éghajlat

Mi az Új Nemzedék EU ? (Next Generation EU)

2020 májusában az Európai Bizottság a koronavírus-járványra adott válaszként javasolta egy ún. Új Nemzedék EU helyreállítási csomag létrehozását. A csomagterv a járvány gazdasági hatásait hivatott enyhíteni azáltal, hogy a jelenlegi hétéves költségvetést (MFF) megtoldja 750 milliárd euróval, így 1,82 billió euróra emelve az EU-s költségvetés teljes keretét.

Az többek között az alábbi eszközöket tartalmazza:

- Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz: 671 milliárd euró, a tagállamoknak nyújtott támogatások és hitelek formájában;
- REACT-EU, a jelenlegi kohéziós politika programjai keretének megemlése 47,5 milliárd euróval;
- a Múltányos Átállást Támogató Alap (Just Transition Fund) megemlése 10 milliárd euróval.

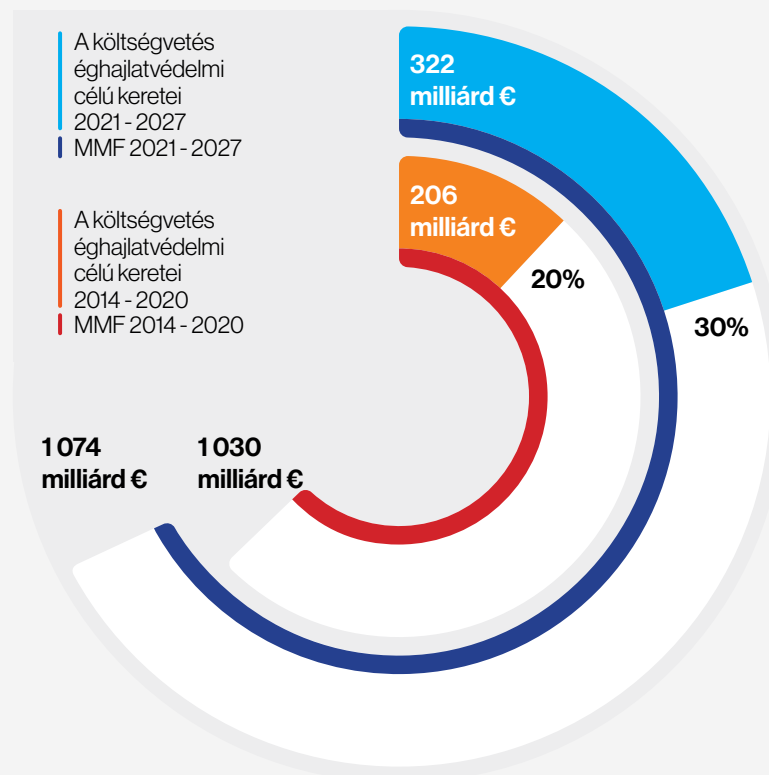
A Bizottság ígérete szerint ez a javaslatcsomag a 'ne árts' alapelvére tekintettel a zöld, fenntartható, az érintett feleket bevonó gazdasági növekedést és helyreállítást támogatja, azonban az elv érvényesítésének módjára nem tér ki.

Az Európai Unió ambíciózus éghajlatvédelmi és energetikai célokat tűzött ki 2030-ra, és 2050-re már a klímasegesség mellett kötelezte el magát. *(Klímasegesség v. karbonsegesség v. nettó kibocsátás-mentesség: csak annyi szén-dioxidot bocsát ki, amennyit a természetes nyelők pl. erdők el tudnak nyelni.)* Ezek a célok, melyek az Európai Zöld Megállapodás, az új Európai Bizottság zászlóshajó kezdeményezésének részét képezik, óriási éghajlatvédelmi beruházásokat igényelnek, valamint a fosszilis energiahordozók pénzügyi támogatásának teljes kivezetését.

A 2020 utáni költségvetésnél **az EU célul tűzte ki, hogy annak 30%-át (322,290 milliárd eurót) – a jelenlegi költségvetéshez képest 10%-kal többet – éghajlatvédelemre kell fordítani.**

Azonban a klímakatasztrófa elkerüléséhez ez az arány önmagában nem lesz elegendő.

A teljes uniós költségvetést összhangba kell hozni a Párizsi Megállapodással, ami a költségvetés "éghajlatszempontú" kialakítását jelenti (biztosítva, hogy minden finanszírozott intézkedés éghajlatbarát legyen).

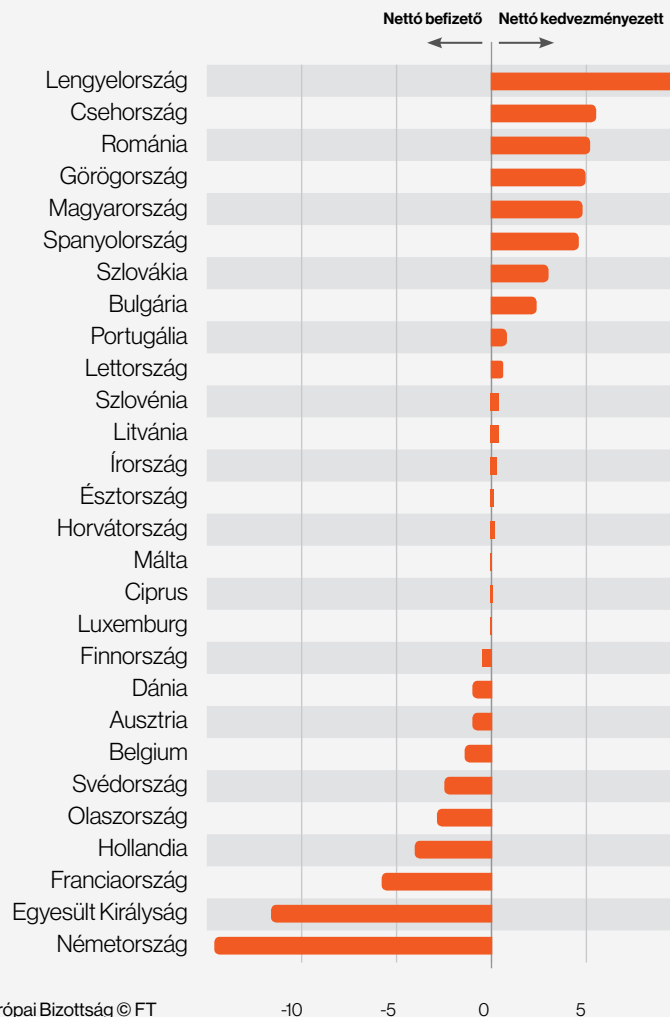

Az EU költségvetése és a tagállamok

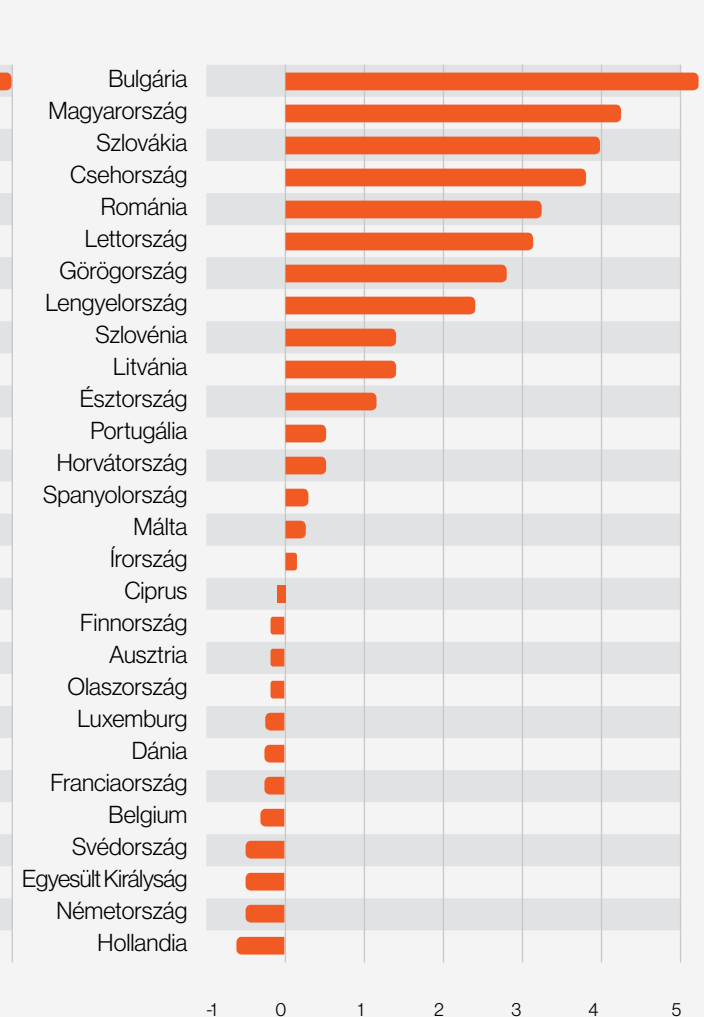
A nettó befizető tagállamok (amelyek többet fizetnek be, mint amennyit visszakapnak) gyakran panaszkodnak a nettó kedvezményezettek (amelyek többet kapnak, mint amennyi hozzájárulást fizettek, pl. Magyarország), hogy azok igazságtalan mértékben részesednek az EU közös költségvetéséből. Azonban ez az értelmezés ellentétes az EU makrogazdasági valóságával, hiszen a Kelet-Európában nyugati vállalatok által kivitelezett beruházások a nettó befizető országok bevételeinek csaknem kétszeresét kitevő jövedelmet termelnek. Továbbá nyugat-európai vállalatok is hasznot húznak a kelet-európai projektek uniós finanszírozású közbeszerzéseiből és a térség gazdasági fejlődéséből is.

BEFIZETŐK ÉS NETTÓ KEDVEZMÉNYEZETTEK: AZ EU KÖLTSÉGVETÉSE

MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGVETÉSI EGYENLEG
(milliárd EUR, 2015)

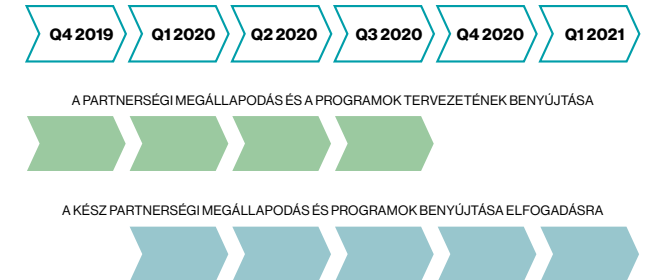
MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGVETÉSI EGYENLEG
(a bruttó nemzeti jövedelem százalékában)

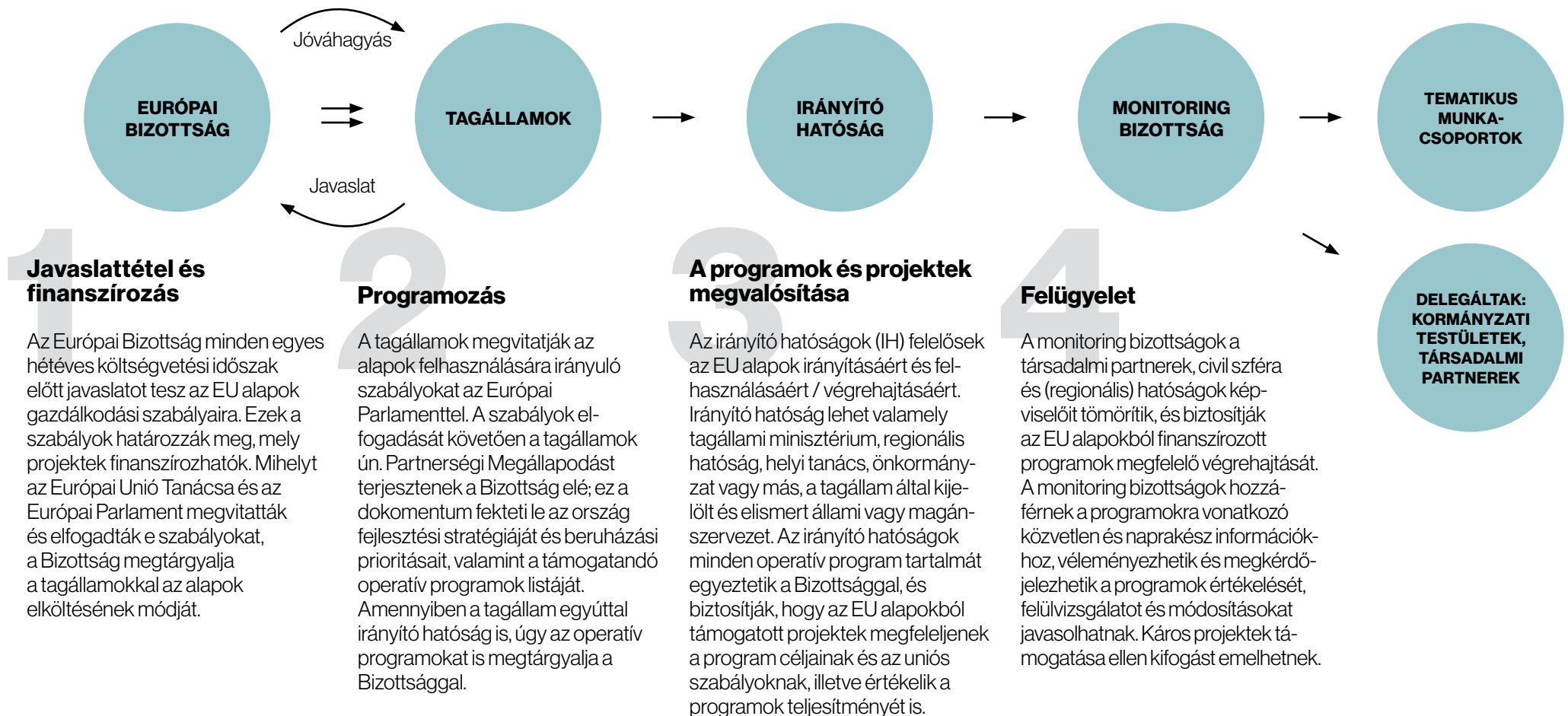
Forrás: Európai Bizottság © FT

Az uniós költségvetési gazdálkodás

A 2021-2027-RE
VONATKOZÓ
TÁRGYALÁSOK
TERVEZETT
ÜTEMTERVE

Forrás: DG REGIO

Magyarországon a minisztériumokban vannak az IH-k, ld. 2013-2020-ra:
https://www.palyazat.gov.hu/ir%C3%A1nyito_hatosagok_kozremukodo_szervezetek és <https://bit.ly/3mYVwcw>

A kohéziós politikán múlik a fenntartható beruházások jövője

€378

milliárd EUR avagy kb. 30%

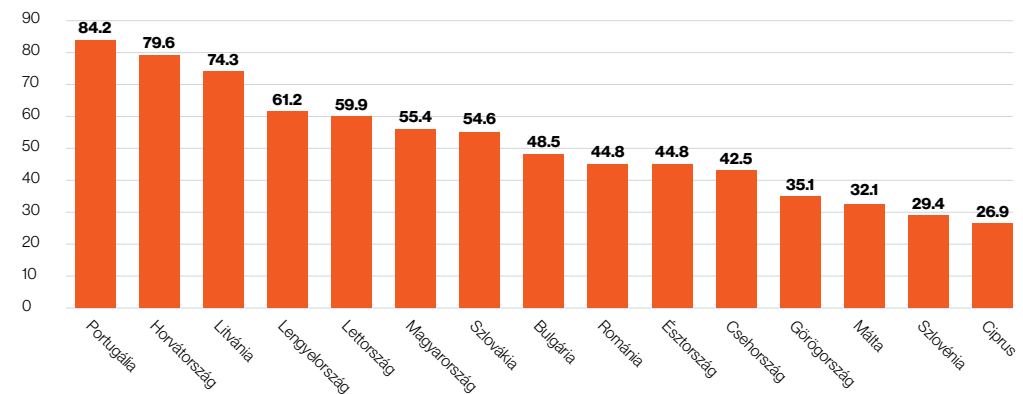
A teljes uniós költségvetés mintegy **30%-át kitevő, 377,768 milliárd euró**s, hétéves keretével az új kohéziós politika lesz az EU legnagyobb beruházási politikája.

A kohéziós politika az EU különböző térségei közötti gazdasági szolidaritást szolgálja, és bizonyítottan előmozdítja az éghajlatváltozás elleni küzdelmet. Az állami beruházások alakításában, különösen Közép- és Kelet-Európában, kulcsfontosságú szerepet tölt be: **a térség országaiban az állami beruházások átlagosan 41%-át támogatja a kohéziós politika (Magyarország: 55%).**

AZ ÁLLAMI BERUHÁZÁSOKAT LEGNAGYOBB ARÁNYBAN UNIÓS FORRÁSBÓL FINANSZÍROZÓ 15 ORSZÁG

A FINANSZÍROZÁS %-OS ARÁNYA TAGORSZÁGONKÉNT

Forrás: www.europa.eu

A kohéziós politika forrásai többek között:

- Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) (200,359 milliárd EUR)
- Kohéziós Alap (42,556 milliárd EUR)
- Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) (87,319 milliárd EUR)
- REACT-EU (47,5 milliárd EUR)

A Kohéziós Alap és az ERFA legalább 101,5 milliárd euró összegben hivatott éghajlatvédelmi és környezetvédelmi beruházásokat finanszírozni a 2021-2027 időszakban, ami a kohéziós politika összes alapjának több mint 30%-át teszi ki.

A kohéziós pénzek mintaértékű felhasználása

Napkollektoros távfűtés Lettorszában

2019 szeptemberében a lettországi Salaspils városában lépett működésbe az első nagyléptékű, 1720-egységes napkollektor-park. A projektet, mely energia monitoring adatokat is szolgáltat, a távfűtés dekarbonizációja és a szolár hő hasznosítása jó gyakorlatának minősítették. A projekt 8,78 millió eurós költségéből Salaspils 2,73 millió eurót kapott kohéziós társfinanszírozásként az "Energiahatékonyság és helyi megújulók alkalmazása a távfűtésben" cél keretében. A projekt nagy társadalmi érdeklődést és nemzetközi elismerést váltott ki, a lett Építőművészeti és Építésügyi Tanács pedig 2019-ben nagydíjjal jutalmazta.

Területfejlesztés EU alapokkal Romániában

Maroscsüged (Ciugud) kis falu Románia nyugati részén, mely mára a legtöbb beruházását uniós támogatással megvalósító közösségként vált ismertté országszerte. Eddig 27 millió eurót fektettek különböző projektekbe. A település összes útját leburkolták, beleértve a környező falvakba és tanyákra vezető, mezőgazdasági utakat. Szennyvízcsatorna- és ivóvízhálózatot építettek ki, a közösségnek 1000 munkahelyet nyújtó ipari park létesült; a közvilágítást és a középületek energiaellátását immár teljes mértékben megújuló energiaforrásokból biztosítják. A beruházások során azonban nincs vége: a közösség új kerékpárutat kapott, minden közösségi térben ingyenes wifit létesítettek, és a parkokat is felújították uniós támogatással.

Forrás: Office of the Plenipotentiary of the Government for the Development of the Civil Society, 2020

A partnerség támogatása Szlovákiában

Éveken át tisztességes elismerés, módszeresség, hálózatépítés és anyagi támogatás nélkül vettek részt a civil szakértők az EU alapok programozásában és monitoringjában. 2017 óta azonban a Partnerségi projektek Szlovákiában koordinációs kapacitást teremtettek, és támogatják az állami hatóságokkal való hivatalos együttműködést, úgy mint:

- minisztériumok összekötése a szakértőkkel és regionális érdekeltekkel;
- az operatív programok részvételi alapú monitoringja és gyakorlati megvalósítása;
- munkacsoportok, elemzések és közvélemény-kutatások a pályázati felhívások minőségének javításáért, valamint
- a hivatalos szabályok és feltételek javítása, azaz az EU alapok rendszerébe történő civil delegálás mechanizmusának javítása.

A Méltányos Átállást Támogató Alap

A méltányos átállást támogató mechanizmus

17,5

milliárd EUR

a Méltányos Átállást
Támogató Alapból

45

milliárd EUR

az InvestEU méltányos
átállási programja

30

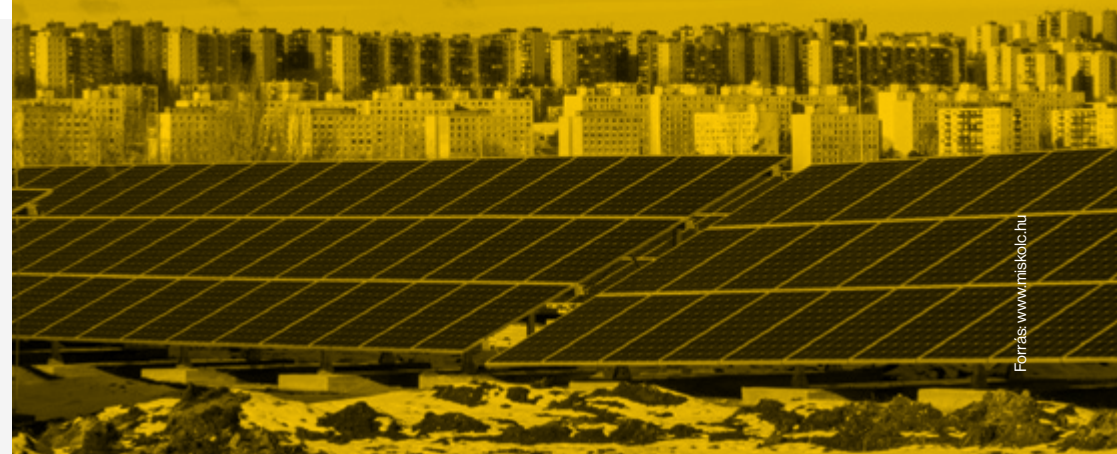
milliárd EUR

az Európai Beruházási Bank
(EBB) közszektor-hitelezési
eszköze

A méltányos átállást támogató mechanizmus az előterjesztés szerint egy 17,5 milliárd eurós Alapból (1. pillér), az InvestEU 45 milliárd eurót mozgósító méltányos átállás programjából (2. pillér) és az EBB 25-30 milliárd eurónyi, beruházásokra szánt közszektor-hitelezési eszközéből (3. pillér) fog állni.

A Méltányos Átállást Támogató Alap (MÁTA), kis összege ellenére, jelentős hatást gyakorolhat az energiaátmenet árnyoldalaival küzdő közösségekre és térségekre (pl. szénrégiók).

Az Alapot még mindig tárgyalják az EU jogalkotói, de célja világos: előremutató, fosszilis-energia-mentes, helyi szinten kedvező hatású projekteket támogatni. Az alábbi esetekhez hasonlókat akár a MÁTA is finanszírozhatja.

Forrás: www.miskolc.hu

Geotermikus és napelemes fejlesztések Magyarországon

Miskolc városa új, 1 MW kapacitású fotovillamos erőművet épített az EU strukturális alapjainak társfinanszírozásával egy rekultivált hulladéklerakó területén. Az erőmű hét önkormányzati épület energiaellátását biztosítja, és a helyi távfűtési rendszert is megújuló energiaforrással működteti. Ez az egyik első olyan eset Magyarországon, amikor az önkormányzat a saját maga által megtermelt áramot a termelés helyétől távolabbi épületeiben, a meglévő villamos hálózaton hasznosítja. A projekt egyszerre használja ki a tipikus kisléptékű napelemes rendszerek előnyeit (max. 50 kW, nem zöldmezős beruházás, saját felhasználási célú energiatermelés) és a nagy (500 kW feletti) erőművek hatékonyságát. EU Alapok (pl. Környezet és Energia Operatív Program) segítségével a helyi távfűtési rendszert a fosszilis energiahordozóktól függetlenítik, és biogáz, biomassa, geotermikus és napenergia elegyére állítják át 2030-ra.

Az ipari sebek begyógyítása Lengyelországban

A sziléziai Bytom városa új szabadidős célú területekre tett szert egy, a Bytomka folyó környéki, csaknem 30 hektáros, leromlott állagú ipari terület visszanyerésével, céljának újragondolásával és újraélesztésével. A területen ma szabadtéri edzőpályák, kerékpáros és sétatutak, valamint futballpályák találhatók. A növényzetet megnyírták, új fákat ültettek, és néhány tájépítészeti megoldást is alkalmaztak a terület természetközeli helyreállítása érdekében. A Bytomka folyó völgyének leromlása a XIX. században kezdődött, amikor szén- és ércbányák nyíltak a környéken. Ma azonban a terület már szabadidős kapcsolódási lehetőségeket nyújt Bytom lakosságának. A helyreállítás 25,2 millió zlotyra rúgó költségéből 21,4 milliót biztosított az Európai Unió Kohéziós Alapja.

Felső-Szilézia Városfejlesztési Keret- program és Walbrzych Városi Revitalizáció Lengyelországban

A Sziléziai Városfejlesztési Program kilenc, a térség önkormányzatainak (Katowice, Gliwice, Dąbrowa Górnicza, Ruda Śląska, Sosnowiec, Chorzów, Tychy, Rybnik és Bytom) szóló kerethitelt tartalmaz. Az Európai Beruházási Bank 655 millió euró hitelt nyújt az összesen 1,5 milliárd euró értékben megvalósuló projektekhez. A kerethitelek célja a települési infrastruktúra modernizációja és a városfejlesztés támogatása a résztvevő önkormányzatok által elfogadott helyi fejlesztési stratégiák mentén. 2016 óta helyi közlekedési projekteket, iskolaépítést és meglévő épületek energiahatékonysági felújítását, energiahatékony közvilágítást, városi buszok beszerzését, parkok és emlékművek felújítását, az ivóvíz- és szennyvízhálózat fejlesztését, egészségügyi beruházásokat és bérlet-programot támogatott a program.

Az **Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA, angol rövidítéssel EFSI)** 0,56%-os kamatra adott, 30 millió eurós kerethittel támogatta a Walbrzych városi revitalizációs programot, amely a város csaknem 60 beruházását fogja finanszírozni, köztük kulturális és turisztikai helyszínek fejlesztését, bérlet-programot, iskolák és más középületek felújítását és energiahatékony közvilágítás kialakítását.

Az Európai Beruházási Bank

AZ EBB ÉGHAJLATVÉDELMI TEVÉKENYSÉGE 2019-BEN AZ EU-BAN

- **41%** fenntartható közlekedés
- **26%** energiahatékonyság
- **18%** megújuló energia rendszerek
- **6%** kutatás, fejlesztés, innováció
- **3%** egyéb
- **3%** az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás
- **3%** hulladék és szennyvíz eredetű üvegházgáz-kibocsátások csökkentése
- **0%** erdősítés és erdőgazdálkodás

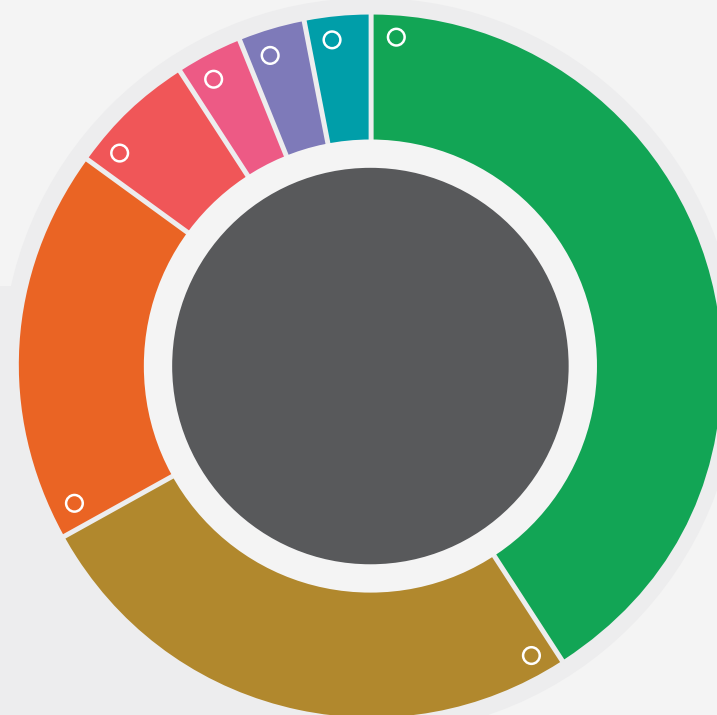
Az EBB, az EU közbankja, melynek a tagországok a tulajdonosai, végre úgy határozott, hogy éves hitelkihelyezésének legalább negyedét a kibocsátás-csökkentő éghajlatvédelmi és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást szolgáló projektekre szánja. Ez az arány várhatóan tovább nő, mivel a bank a közelmúltban bejelentette, hogy **2025-re hiteleinek legalább 50%-át éghajlatvédelmi tevékenységekre és környezeti fenntarthatóságra fordítja.** Csak 2019-ben az EBB 55 milliárd eurós

hitelkihelyezéséből több mint 16 milliárd eurót minősítettek éghajlatvédelmi célúnak.

2019 novemberében a Bank új energetikai hitelezési politikát fogadott el, amely 2022-től elvben kizárta a fosszilis üzemanyag-projektek támogatását. Létrehozott egy az energiarendszer átalakítását támogató csomagot az átállás miatt nagyobb kihívással szembesülő tagországok és régiók kiemelt támogatására. A szaktanácsadást is tartalmazó csomag az EU Modernizációs Alapjából is részesülő tagországok

energetikai projektjeire összpontosít. A Bank 2020 végéig új Klímabarát Bank Útiterv elfogadására is készül, amelyben az EBB valamennyi tevékenységét összhangba hozná a Párizsi Megállapodás céljaival.

Az EBB lesz az **InvestEU** legnagyobb pénzügyi partnere is. Az InvestEU új program, amely 650 milliárd eurónyi magánberuházást ösztönöz Európa-szerte 2021 és 2027 között. Az éghajlatvédelmi célú beruházások a portfólió 40%-át kell, hogy képezzék.

Hogyan vegyünk részt?

Monitoring bizottság Lettországból
Forrás: A Letti Köztársaság Pénzügyminisztériuma

Ahhoz, hogy a legtöbbet hozzuk ki az EU alapokból, fontos, hogy minden érdekelt fél részt vegyen a folyamat egyes fázisaiban. Az európai **partnerségi magatartási kódex** (ECCP, a Bizottság 240/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete) értelmében a kormányoknak követniük kell a **partnerség elvét**, és be kell vonniuk a különböző érdekelt feleket az EU költségvetésével kapcsolatos döntéshozatalba. A magatartási kódex meghatározza valamennyi partnernek az EU alapok programozásába, végrehajtásába, monitoringjába és értékelésébe való bevonása kritériumait. A partneri konzultáció kötelezettségét a **közös rendelkezésekről szóló rendelet (2018/0196(COD)) 6. cikke** is biztosítja.

A partnerség elvének megfelelő alkalmazása esetén a támogatott projektek jobban fogják tükrözni a térségi fejlesztési szükségleteket, jobb válaszokat adnak a finanszírozási nehézségekre és a kihívásokra, így az éghajlati válságra is. A társadalmi részvétel segít a csalások és a pénzügyi visszaélések megelőzésében is.

Programozás

A programozás szakaszában dönt a tagország az EU-s pénzek elköltésének módjáról. Az állampolgárok úgy befolyásolhatják a helyi, térségi vagy akár tagországi szintű döntéseket és döntéshozókat, hogy javaslatokat tesznek, támogatják az ezzel foglalkozó civilszervezeteket és felelősségteljes eljárást követelnek.

A tagországi, nemzeti szintű programozás szakaszában – amely a következő költségvetési időszakra vonatkozóan 2020-2021-ben zajlik – több alapidokumentumot készítenek és fogadnak el a nemzeti hatóságok. Ezek jellemzően:

- a következő időszak nemzeti prioritásait megalapozó társadalmi-gazdasági elemzések;
- regionális fejlesztési tervek;
- keretfeltételek, mint pl. a Nemzeti Energia és Klímaterv (NEKT);
- partnerségi megállapodás;
- partnerségi megállapodás
- operatív programok;

E stratégiai dokumentumok mindegyikének kidolgozása során kötelező a társadalmi részvételi lehetőség biztosítása.

A döntés közérdekű befolyásolásához, hogy a tervezés valóban tükrözze a konkrét szükségleteket, proaktív és hosszú távú állampolgári részvételre van szükség. A következőket ajánljuk az érintettek mozgósítása érdekében:

- **Korai mozgósítás:** Hozunk létre közösséget vagy munkacsoportot az aktív résztvevőkből, akik a programozás korai szakaszában meghatározzák céljaikat. Ez lehetőséget ad a megfelelő tervezésre, a szükségletek azonosítására és a feladatmegosztásra.
- **Információgyűjtés:** tájékozódjunk a felelős intézményekről, a programozási folyamat ütemtervéről és határidőiről. Küldjünk rendszeresen tájékoztatáskérő levelet a (nemzeti) hatóságoknak, és a folyamat korai szakaszában jelentkezünk be náluk érdekelt félként. Kutassuk fel azokat a közösségeket, civilszervezeteket és gazdasági szövetségeket, amelyek partnereinkké válhatnak, vagy csatlakozzunk közös kezdeményezéshez. Minél nagyobb ebben a szakaszban a civil aktivitás, annál nagyobb valószínűséggel tükrözi majd a végeredmény a lakosok érdekeit.
- **Részvétel:** Keressünk és kérjük fel az ügyünket támogató szakértőket, így biztosítsuk az érdemi részvételt a munkacsoportokban és közmeghallgatásokon. A folyamat és az intézményi megközelítés hiányosságait közvetlenül jelezhetjük az Európai Bizottság illetékes hivatalnokainak. Például a Bizottság magyar képviseletén, magyarul: https://ec.europa.eu/hungary/news/20200527-eu-funds-consultation_hu
- **Véleményezz itt:** https://www.palyazat.gov.hu/tarsadalmi_egyeztetes_2021_2027

Végrehajtás

A projekteket regionális és helyi szinten hajtják végre. Magyarországon a központi közigazgatás keretében működő irányító hatóságok feladata, hogy projektfelhívásokat tegyen közzé, kiválassza a támogatandókat és felügyelje azokat, továbbá biztosítsa, hogy minden a tervek szerint zajlik.

Ha uniós pénzekkel való visszaélésre gyanakszik, jelezze azt a szabályok betartását felügyelő valamely helyi civil szervezetnek (pl. monitoring bizottság civil delegáltjánál.) Szakértő bevonásával monitoring jelentést vagy esettanulmányt is készíthet, és annak eredményét közvetlenül a regionális, országos vagy európai hatóságok elé terjesztheti.

A részvétel fontos módja az Ön közössége képviselője az operatív programok monitoring bizottságában. E szerv tagjaként szavazati jogot kaphatunk, és közvetlenül hozzáférhetünk a programok vagy egyes projektek megvalósításával kapcsolatos, naprakész információkhoz.

A programok kétévenkénti előrehaladási jelentésének a programok honlapján nyilvánosan elérhetőnek kell lennie. Zöldszervezetek delegáltjai: <https://zoldcivil.hu>

A minisztériumok állampolgári részvételen alapuló munkacsoportokat is létrehozhatnak annak érdekében, hogy a pályázati felhívásokat minél inkább a helyi szükségletekhez igazítsák.

Kedvezményezetté válni

Polgármesterként, vállalkozóként vagy szervezet képviselőjeként az Ön számára is állhatnak rendelkezésre uniós források (www.palyazat.gov.hu)

Egyéb oldalak: www.palyazatok.org, civileknek: www.nonprofit.hu/palyazatok. Ha nem tudja, hogyan pályázzon a támogatásra, nézzen utána, van-e olyan közhivatal, amely segít Önnek projektté formálni az ötletét.

Esetenként a minisztériumok megkötik, milyen típusú tevékenységek és kedvezményezettek részesülhetnek támogatásban egy adott programból. Ez azt jelezheti, hogy a minisztériumnak több, a régiókból/helyből származó információra van szüksége ahhoz, hogy megfelelő feltételeket teremtsenek helyi/regionális jó projektek támogatásához.

Amennyiben EU alapokra pályázva akadályba ütközik, felkereshet olyan civil szervezeteket, mint pl. a Bankfigyelő (magyarországi tagszervezete a Magyar Természetvédők Szövetsége), vagy közvetlenül írhat az uniós pályázatot kiíró intézménynek. Előfordult a jelen 2014-2020-as uniós ciklusban is, hogy a kiíró hatóságok a kérelmek nyomán bővítették a kedvezményezettek körét, ill. javítottak a pályázati feltételeken, különösen, ha alacsony az érdeklődés valamely pályázati felhívás iránt.

A jó partnerség öt ismérése

A hatóságok és az érdekelt felek közötti jó partnerség kialakítása alapvető, ha az országos, regionális és helyi, uniós finanszírozású programokat hatékonyan és a fenntarthatósági szempontokra ügyelve akarjuk megvalósítani. Az alábbi szempontlista útmutató mindkét fél számára, hogy a pénzeket a lehető legjobban kezeljék.

- 1** A releváns partnereket a tervezési folyamat elején azonosítják. Például: ipar, szakszervezetek, közösségek, helyi önkormányzatok és hatóságok, tudományos intézmények és civilszervezetek (beleértve a környezetvédő, szociális, EU alapokkal, nemek közti egyenlőséggel és diszkriminációmentességgel foglalkozó szervezeteket). A programok esetében ezek egy-egy ernyőszervezetet delegálhatnak a partnerségbe.
- 2** A monitoring bizottságokban a partnerek korán (általában a nemzeti Partnerségi Megállapodás és az operatív program elfogadása után) bekapcsolódhatnak a folyamatba. Kellő időben értesülnek a szabályokról és információkról ahhoz, hogy észrevételezhessenek, javaslatokat küldhessenek be. Ezeket az irányító hatóság megfelelően figyelembe veszi, a beküldőknek visszajeleznek.
- 3** A monitoring bizottságok tagjai szabályok mentén költségtérítésre jogosultak, kapacitásépítési lehetőségeket (pl. képzés) és technikai segítségnyújtást kapnak.
- 4** A partnereket időben és érdemben bevonják a programok tervezésébe, végrehajtásába, monitoringjába és értékelésébe.
- 5** Az irányító hatóság képzésekkel, koordinációval, hálózatfejlesztéssel és – a technikai segítségnyújtás keretéből – anyagi hozzájárulással segít erősíteni a partnereket, így a helyi önkormányzatokat ill. hatóságokat, a gazdasági és szociális partnereket és a nem kormányzati szervezeteket pl. civilszervezetek intézményes kapacitáit.

Lépjen kapcsolatba velünk!

bankwatch.org/europeangreendeal
<https://mtvsz.hu/bankfigyelo>

További hasznos honlapok, véleményezés:

https://www.palyazat.gov.hu/tarsadalmi_egyeztetes_2021_2027
<https://www.palyazat.gov.hu>
<https://www.szechenyi2020.hu>